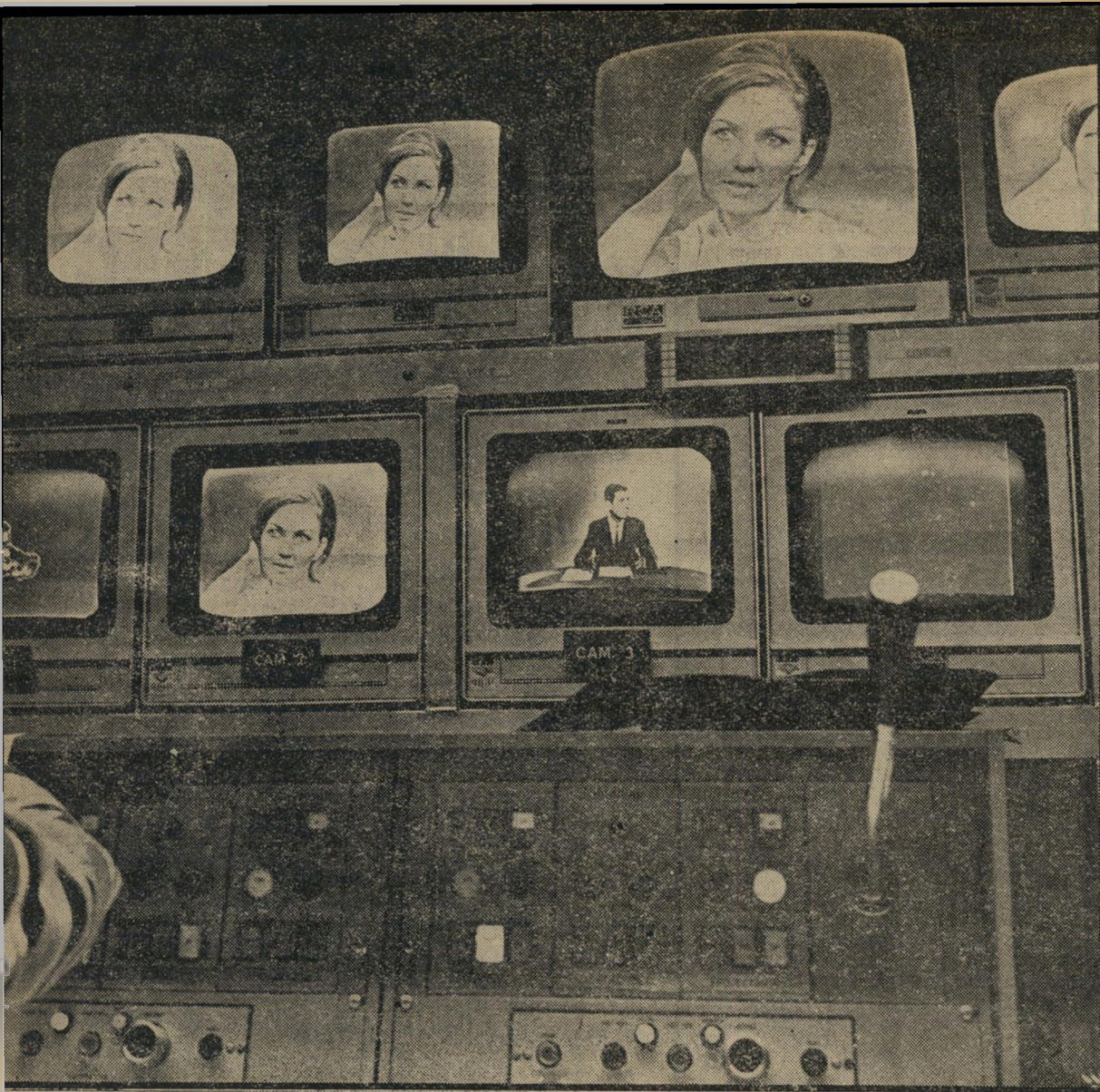

מתאימים למישרות שהציעו את עצמם להן ואילו 50 נוספים נמצאו מתאימים למשרות נמוכות יותר, משביקשו לעצמם.

אין להם מושג

ההפתעה היתה גדולה כאשר התי ברר כי רבים מבעלי התפקידים הבכיריים נכשלו במיכרזים. ביניהם:

- **אפרים אבא**, איש רשות השידור ובמאי תוכניות הטבע בטלוויזיה.
- **יורם רוקן**, מנהל מחלקת החדשות בעברית, נפסל.
- **יצחק שמעוני**, מנהל התוכניות בעברית.
- **ליאור רותם**, במאי בעל תואר מ. א. בבימוי טלוויזיה.
- **אבשלום כ"ץ**, המפיק במאי ה' ותיק, איש קול ישראל מזה עשר שנים.
- **חגי מאוטנר**, במאי שביים תוכניות מבט לחדשות ובמוקד, בעל תואר ב. א. בבימוי טלוויזיה.
- **עזריה רפפורט**, במאי תוכניות הבידור.
- **עמק פרי**, הקריין שזכה לשיא הפופולאריות מקרב קרייני קול ישראל.
- **שרי רז**, הקריינית הראשונה של הטלוויזיה.
- **מתי רבן**, מפיק ובמאי שזכה ה' שנה בפרס רשות השידור.
- **יוסף סוקר ורן רביב**, כתבי מבט לחדשות.

ועוד רבים אחרים.

כדוגמא לחוסר כל אמת-מידה בבחירת המועמדים, מציינים עובדי הטלוויזיה את מה שאירע במיכרז לעבודות האיפור. מתוך שלוש המאפרות שעבדו בטלוויזיה התקבלה לעומת זאת, מאפרת ותיקה, שרכשה את נסיונה בטלוויזיה הצרפתית, לא נמצאה מתאימה לתפקיד. "לאף אחד מחברי הועדה אין מושג באיפור טלוויזיה", קבלה הנכ' שלי, "הם אפילו לא באו לראות אותי פעם אחת בשעת עבודה, כדי לראות אם אני יודעת לאפר או לא".

מה היה פסול ומגוחך בועדות האיכרזים בטלוויזיה

קומדיה של מיכרזים

של המועמדים. אין ספק שכושר אישי נמדד, בראש ובראשונה, על-פי איכות המוצר שיצא מתחת ידיהם של העובדים. זהו הדבר היחיד המעניין את קהל הצופים. זוהי אמת-המידה העיקרית שהיתה צריכה לשמש את הרשות. אם כך, עמדו בפני ועדות המיכרזים שתי אפשרויות:

- להקדיש לכל אחד מן המפיקים או הבמאים שעה של הסתכלות בתכניותיו, כתבותיו, או סרטיו.
- לערוך מבחנים של ממש לאנשים — מבחנים שיכללו מבחני אינטליגנציה ותרבות כללית, ובעיקר — מבחנים מקצועיים: ניתן היה להעמיד בפני כל הבמאים, למשל, אתגר אחד ולראות כיצד יתגברו עליו. כך ניתן היה לדרוש מכולם להכין סרטון של דקה אחת או שתיים על נושא מסוים, כשלרשות כולם עומדים אותם תנאים: אותה כמות פילם; אותו מספר שעות צילום; וכיוצא בזה — היה קל ביותר להשוות את ההישגים, ולהגיע לשיפוט צודק. דרך זו לא ננקטה. אף לא ננקטה הדרך הקלה יותר — לצפות בתכניות ובסרטים שהם עשו בטלוויזיה.

כך אירע שבמאי-אולפן בעלי נסיון של שנים רבות — כדוגמת הבמאי העולה מרמניה, **אנדרה קרשו**, אשר הפיק תכניות בידור שזכו לשבחים רבים — נפלו, בעוד שהושארו "במאים" אשר כל תפקידם היה לביים חדשות מן האולפן; כלומר, לפקח על עבודה טכנית פשוטה. כך קרה שנפלו לפחות שני במאי סרטים מעולים — **רמי לוי ורחל חלפי**. לוי (שהפיק וביים סרט נחמד על משקל-מזל וסרט טוב על "חתנים, כלות וכל השאר", ועוד כתבות מספר ליומן "השבוע", ושוטר אחר שלו נפסל מטעמים פוליטיים) זכה לביקורות טובות ועשה עבודה טובה — ולא נבחר. רחל חלפי (שהפיקה וביימה, בין השאר, את הסרט המשעשע ומלא הפעולות **איך את נראית**, ואת הסרט הדוקומנטארי הארוך **שידוכין**) זכתה לביקורות נלהבות ביותר אף מפי הקפדניים שבמבקרי הטלוויזיה — הביקורות הטובות ביותר אשר זכה בהן איזה משדר-טלוויזיה שהוא — וגם היא לא נבחרה. כלומר, לא איכות המוצר, היא שהכתיבה את הבחירה.

שיפוט

ברכילות

יתן לחשוב שכמות הייצור — היא ששימשה כי קנה-מידה. אך לא היא. למשל, מפיקה חרוצה **כנעמי קמנצקי** שהפיקה סידרה ארוכה של תכניות (אם כי

ה"מבחן" שנערך בסוף השבוע החוקר בקרב עובדי הטלוויזיה פגע, יותר מכל (פרט ל-3 מתוך 4 מנהלי מחלקות, וכמה אנשים במחלקת החדשות), במפיקים ובבמאים. כלומר, זווקא באנשים שעבודתם היתה בבחינת טלוויזיה ממש. במחלקות הטכניות והאדמיניסטרטיביות היה אחוז העריפה קטן בהרבה.

לכאורה, צריכה היתה להיות סלקציה של האנשים בעלי התפקידים היוצרים בטלוויזיה ניין פשוט והוגן-לחלוטין. שכן, מה הגיוני יותר והוגן יותר לדרוש מן המועמדים הללו להראות בפני ועדה של אנשי-מקצוע סידרה של סרטים, תוכניות ואולפן וכתבות שהכינו במרוצת עבודתם במוסדו ואם כי ניתן להניח כי לא כל הדיעות היו שוות לגבי טיב עבודתם של המועמדים — עדיין ניתן היה לצפות לשיפוט מניח את הדעת: זה וזה עשה עבודה בינונית; זה וזה עשה עבודה גרועה; זה וזה עשה עבודה טובה, ואף, במקרים נדירים, מעולה.

הפראדוקס הוא כי זווקא לגבי עובדים אלה, אשר לכל אחד מהם היו באמתחתו הוכחות של ממש מעבודתו — נעשו כמה משקל חמורים, ובסך-הכל נעשה לרבים עול. אחוז העריפה בין הבמאים והמפיקים היה עצום — כ-185%

כלי

קריטריון

היו זכך שתי סיבות עיקריות: פרודציות שיפוט בלתי-יכולנה, והרכב ועדות-מכרזים בלתי-מספיק, בבחירת הבמאים והמפיקים לא עמד לרגלי הועדה שנס קריטריון אחיד. אלה שנשארו לאחר הסינון — אין מציינת את כולם תכונות-יחסיות משותפת אחת. לא איכות עבודה גבוהה. לא חריצות מופלגת בכל המקרים. דאף. למרבית השמחה — לא תמיד כושר ליחסי-ציבור ולהאדרת הפופולאריות שלהם.

אם ניתן לאפיין את ה"ניצולים" באיזה מכנה משותף שהוא, הרי אפשר לומר על כולם כמעט, (עם אחד או שניים יוצאים-דופן) כי כולם טיפוסיים אפורים, הולכי-בתלם ובינוניים-ביותר ממרבית הבחירות. היה זה כאילו נטלה ועדת המיכרזים מקצועה, הקציעה בעזרתה כל יוצא-דופן לטוב או לרע. כל מי שבלט בקרב עובדי הטלוויזיה בגלל כשרון או בגלל סיפשות — נזרק. נשארו רק הבאטלים והבינוניים.

בפרסומי-היועצות שונים נמסר מפי מנהלי הרשות וה-טלוויזיה כאילו קנה-המידה היחיד היה "הכושר האישי"

לא תמיד משובחנות, ומפיקה פעלתנית אחרת — **אורנה ספקטור** גם הן לא נבחרו. לא נבחר גם במאי-סטודיו, **סימון פרייטשטאט**, שביים, בין השאר, את הסידרה הארוכה של תכניות **לחישת** בערבית. לא נבחרו עוד כמה במאי-פילם אשר הוציאו מתחת ידם מספר ניכר של רפורטאזות, אשר אם כי אין להאשימם באיכות-יה, הרי אי-אפשר להתעלם מכמותן — אילו אכן קנה-המידה היה הכמות.

חגי פינסקר, מנהל הטלוויזיה, צוטט כאילו אמר שנוסף לאיכות העבודה של האנשים נלקח גם בחשבון גורם כ"עבודה בצוות". לא דוברים ולא יער. המרואיינים לא נשאלו ע"י הועדה לגבי טיב יחסיהם עם אנשי צוותם. כיצד ניתן לקבוע אם אדם הוא עובד-צוות טוב, מלבד ע"י בחינה מדוקדקת שלו ע"י מומחה ו/או פסיכולוג תוך כדי עבודתו?

אם אמנם הובאה נקודה זו גם היא בחשבון — הרי הדרך היחידה שבה ניתן היה למי מאנשי הועדה לנחש אם המועמד הוא איש צוות או שאינו איש צוות — היתה לחיות מפי השמועה והרכילות. מן הידועות הוא כי מפלצת השמועות והרכילות בין כתלי הטלוויזיה היתה אכזרית, סורפנית ולא תמיד שיקפה את המציאות. אף אחד מאנשי הועדה לא עבד בצוותא עם המרואיינים, ולכן גם לא יכול היה לטעות את הרושם שהתקבל על מי מהם מפי השמועה או הרכילות.

בסיכומי של דבר: בפני הועדה לא עמד קריטריון אחיד. היתה תערובת של שיקולים מבולבלים. לא ננקטו הדרכים המינימאליות לאפשר בדיקות איכות עבודתם של האנשים, או כל מבחן שהוא שישקף את אישיותם. לא היה שום קריטריון משותף לבחינות ולא נקבע מראש מה בדיוק בוחנים ומבקשים מהמרואיינים.

סיכום

הרמה

העדר קריטריונים ברורים ואמות-מידה אובייקטיביות, היה גם הרכב הועדה בלתי-מספיק. מלבד המנהל בפועל של הטלוויזיה, חגי פינסקר, ובאיכות רשות השידור, נתן שחס (לו כמעט ולא היה כל מגע אישי עם מרבית העובדים) היה נוכח בועדה גם א. צוקרמן, שהוא הסמינל של הרשות לענייני אמרכלות, ועניינו העיקרי הוא הצד האדמיניסטרטיבי והכספי של הרשות; כן היה נוכח באיכות אגודת העיתונאים, דניאל בלון.

את הצד המקצועי-ממש ייצג רק אדם אחד — זיילברט טופאנו, במאי הסרטים והתיאטרון. טופאנו שאל את מרבית המועמדים רק שאלה אחת. וכמה מן הנשאלים העידו כי יתר חברי הועדה לא נראו קשובים ביותר בעת שנשאלה השאלה המקצועית.

כיוון שכבר בעת פרסום המכרזים הודיעה הנהלת (המשך בעמוד 26)